

fund. Ja, der er jo nærmest tale om en sand kamp for at overgå hinanden for at sikre forbedringer. Men velfærdssamfundet, som vi kender det i dag, er jo ikke kommet af sig selv. Det er et resultat af en lang, sej kamp, hvor partier, der nu gør sig til velfærdssamfundets sande forkæmpere, kun nødtvungent har medvirket til, at vi er kommet dertil, hvor vi er i dag.

Derfor er det også afgørende at søge afdækket, hvad der skjuler sig bag regeringens og regeringspartierne fine retorik, og hvad konsekvenserne af de gennemførte tiltag vil være, ikke kun for den enkeltes velfærd, men for selve den grundlæggende model, som velfærdssamfundet bygger på.

Det kendetegnende for et velfærdssamfund er jo, at der sker en omfordeling af de økonomiske midler og muligheder dels via indretningen af finansieringen og dels via sammensætningen af de ydelser, der leveres. Det kan gøres på forskellig måde, og virkningen på den økonomiske fordeling kan være større eller mindre. Indretningen af velfærdssamfundet er derfor central i hele den politiske kamp, og derfor er ændringer i finansieringen og ydelserne det naturligvis også.

Den danske velfærdsmodel er karakteriseret ved, at den omfatter alle og hviler på en solidarisk finansiering, primært over skattesystemet. Der sker en klar omfordeling til fordel for de svagere grupper, samtidig med at man har en række fundamentale rettigheder, alene i kraft af at man er borger i samfundet. Det gælder børnepasning, uddannelse, sygehus, sundhedsbehandling samt ældreomsorg m.v.

Men sådan behøver det ikke at være. I nogle lande er velfærdssamfundet således primært bygget op på et forsikringsprincip, og andre steder er der alene tale om fattigdomsforsørgelse, altså at de offentlige ydelser alene rettes mod dem, som defineres som fattige, mens resten må klare sig selv.

Den danske solidariske skattefinansierede velfærdsmodel er imidlertid særlig sårbar, fordi finansieringskilderne risikerer at tørre ud dels på grund af regeringens systematiske angreb på velfærdssamfundets indtægtskilder og indtægtsgrundlag og dels på grund af den demografiske udvikling og et stigende internationalt pres. Samtidig kan vi så se en tendens til, at når velstanden øges i samfundet, så øges også forventningerne om mere og bedre service blandt borgere og erhvervslivet.

Det er derfor uforståeligt for os, at regeringen som en af dens første handlinger valgte at opløse den skattekommission, som netop skulle analysere disse udfordringer med henblik på at afdække, hvilke muligheder der måtte være for ændringer og tilpasninger i fremtiden.

Kl. 11.15

Det er også tankevækkende, at et af kommissionens medlemmer, professor Peter Birch Sørensen, netop af den norske regering er blevet bedt om at indtræde i en norsk skattekommission om fremtidens velfærdssamfund. Den norske regering har altså ikke samme vi alene videopfattelse, som den danske regering har.

Det internationale pres handler jo ikke bare om tabt skatteprovenu som følge af grænsehandel. Et større og mindre gennemskueligt problem er beskatningen af virksomheder og renteindtægter. Der er virkelig behov for internationale regler, og her vil EU kunne spille en afgørende betydning. Vi kan allerede se, at uden fælles regler udtyndes det økonomiske grundlag for velfærdssamfundet.

Med skattestoppet har regeringen i realiteten bragt sig i en situation, hvor man svækker velfærdssamfundets finansieringskilder, mens det allerede er under pres. Problemet forstærkes yderligere af, at regeringen synes at ville løse alle mulige problemer ved at åbne nye fradrags- og afskrivningsmuligheder, og regeringen synes også fanget i det problem, der består i, at der i de kommende år vil blive færre og færre erhvervsaktive til at forsørge flere og flere.

Jeg kan forstå, at regeringen kæmper for velfærdssamfundet og forbedringer af det på en række områder. Derfor må der jo skaffes andre finansieringskilder, og der vil nødvendigvis blive tale om en række massive offentlige besparelser i fremtiden – besparelser, som ikke kan undgå at ramme dybt ned i de eksisterende velfærdsordninger. Beskæringer af støtten til de fattige ulande og nedlæggelse af offentlige råd og nævn kan jo ikke gøre det i længden.

Presset vil øges, og spørgsmålet er, om vi virkelig kan tro på, at regeringen ikke vil gennemføre omfattende brugerbetalingsordninger og forsikringsystemer for at sikre finansieringen. Det er muligt, at regeringen ikke vedkender sig statsministerens minimalstatstanker, men konsekvenserne i regeringens politik synes at være, at vi bevæger os i den retning. Det er Socialdemokratiet modstander af, det vil vi kæmpe imod, og kun hvis regeringen vil garantere, at det ikke er den vej, man er ved at betrede, er der